

ZELNIK JÓZSEF
Hajósok az Adrián

Volt, egyszer, hol nem volt, volt az Adriai Festők Társasága, de nem jöhetett volna létre, ha előtte már nem lett volna a magyar adriai hajósok hosszú sora, ha nem lettek volna olyan vakmerő Adria-szerelmesek, akik kisebb-nagyobb sajkákön kísértették az Adria bórás tengerét, s a mindezek felett örökös Mindenhatót. Olyanok, mint Andrassy Géza, a „Sportgróf”, akinek a hajója, a „Taormina” ugyanúgy, mint az írófejedelem Herczeg Ferenc Hajnal nevű hajója Southamptonban épült. Ez a 46 tonnás, 23 méteres hajó rendkívül tengerálló volt, állítólag végül pilóthajó lett belőle a New-York-i kikötőben. Legalábbis így véli Leidenfrost Gyula, akit a kék Adria, a szép hajók és a tengerfestők nagy híveként kellene a mai napig ismernünk és éltetnünk, ha az elmúlt fél évszázadban nem ájultunk volna oda a vasfüggönyös öreg ördög ülepe alá, oda, a közösségnek hazudott ember alatti ügyekbe. Biedermann Rezső bárónak például egész kis flottillája volt a tengeren, ő maga alapító tagja volt a császári és királyi jacht-rajnak, az úgynevezett K.u.K. Yachtgeschwadernek. A „Red Eagle”, a legnagyobb hajója 1888-ban Leithben épült, 203 tonnás volt, a hossza pedig 45,66 méter, ami igazán lenyűgöző méret, de nem ez volt az igazi meglepetés, hanem a kapitány neve, akit úgy hívtak, hogy Giurkovich Giacinti, és biztosan úgy nézett ki, mint a Piszkos Fredre, a kapitányra hasonlító Gyurkovics Tibor.

Különben a Taormina, az Andrassy gróf hajója majdnem megváltoztatta a magyar történelmet, ugyanis a pulai kikötőben egy esti vitorlásverseny alkalmával összeütközött, és átszágulott a Bravo nevű hajón, ami el is süllyedt. Nehezen tudták a hullámokból kimenteni Horthy Miklós sorhajóhadnagyot. De az is csak egy paraszthajszálon (egyestés korzói kalandon) múlt, hogy Fiumében megszületett Csermanek János, aki később a mi Kádárunk lett, vagy inkább a szovjeteké. Ha lenne magyar Plutarkhosz, micsoda párhuzamos életrajzot tudna írni erről a két emberről és a magyar sors lehetőségeiről és lehetetlenségeiről. Vajon milyen burkolt indulatok nem engedik, milyen elfedett célok akadályozzák meg ma is, hogy pontos és a magyar kérdés lényegét feltáró gondolatokkal közelítsük meg akár ennek a két embernek az életét? Talán Kis János, a filozófus utalt rá valahol, hogy Magyarországon nem a zsidó kérdés a lényeges, hanem a magyar kérdés. Látom közben a történészek felháborodott arcát – már ha ők olvasnak ilyen csicska belletrisztikát –, amint mondják: milyen nevetséges gondolatok ezek, hiszen a tudomány már nagyjából-egészéből feltárta ezeket az életműveket, ezeket a korokat.

Amikor egy budapesti nemzetközi kulturális értekezleten egy hirtelen gondolattól vezérelve nyilvánosan, levezető elnökként megköszöntem az ott lévő portugál nagykövetnek, hogy befogadták Horthy Miklós kormányzót, abból másnap a Népszabadságban címdoldali hír lett. A tanácskozáson jelen lévő magas rangú állami hivatalnok el is határolódott. Még jobban meglepődött, mikor elmondtam neki, hogy az orosz népek is szeretném valahogy megköszönni, hogy kénytelen volt befogadni Rákosit, és vélhetőleg emiatt Gorkij városa lélekszenyvezett területté vált, olyan hosszantartóan fertőzötté, amihez képest a stroncium lebomlása gyerekidő. Bizony igaz, végig (végig?) kellene gondolni, mi az a magyar kérdés. Például miért lehet megbocsátani Ferenc Józsefnek, és miért nem Kádárnak az események után ugyanannyi idővel? Csak azért, mert az előző saját jogon volt gyilkos? Vagy mert annyi még a titok? Vagy a tizenkilencedik század csacska szabadművés titkai eltörpülnek a huszadik század százfedelű okkult titkai mögött? Így vált az információrobbanás az atomrobbanásnál veszélyesebb hazugság- és titokfelhalmozódássá. Amikor az egyik televíziós műsorban megkérdezték Huszár Tibort, van-e még egyáltalán titok a Kádár-jelenség környékén, azt válaszolta: kilencven százaléka még titok. Ugyanúgy, mint annak az elmúlt armageddonos huszadik századnak is – főleg a lényegnek – kilencven százaléka titok.

Csoda-e, ha az ember a múlt lelkiileg könnyebben művelhető tájaira menekül, még akkor is, ha ott is talál bizarr dolgokat. Például így tett az a tengerfestő Edvi Illés Aladár, aki fiatalon végigjárta a bujdosó kurucok nyomait Bulgáriában és Törökországban, megfestve Mikes Kelemen leveleinek színhelyeit, Zágont, Vidint, Gallipolit, Rodostót, és ő illusztrálta a talán legszebb magyar könyvvé Malonyai *A magyar nép művészetét*. Ez az ember büszke volt arra, hogy Ferenc József tulajdonában van az ő *Segesvári oratorony* című képe. Segesvár. Petőfi vajon hol forog a sírjában, amikor ezt „hallja”? És Ferenc József? Vagy neki a cári Ohranába beépült zseniális mesterkéme jelentette, hogy ki a C27-es fogoly ott távol, Szibériában...

A rendkívüli műveltségű, hét nyelven olvasó Edvi Illés Aladár finom lírai kedéllyel megalkotott tenger-festményei azért engem mindig provokálnak, a legjobb értelemben. Például arra, hogy abba kellene hagyni a művészet protagonistáinak áhítatos, valójában sznob dicsőítését. Már csak azért is, mert nemcsak a titok halmozódott fel leginkább a művészetben. Annyi zavaros, hamis kánon nem volt az egész művészettörténetben, mint az elmúlt században. Persze most el kellene kezdenem sorolni, ha lennék oly bátor vagy botor. Na, mindegy; egy már nagyon rég a begyemben van, barátságosan fenékbe rúgom, feledve most, hogy ki vagyok én ehhez. Például Picasso-gólem. Nála zavarosabb szélhámos tehetség nem volt a művészettörténetben.

Egy olyan tehetség, mint ő, hogy merészelte ezt a Guernicát, ezt a rossz festészeti publicisztikát megkreatálni (kell ide ez a csúnya szó)? Mindenért felment a téma?

Vissza a szent együgyűekhez, vissza a tájképhez, vissza Mendlik Oszkár tengerszerelmes totális realizmusában is misztikus hullám-hús festészetéhez. De hogyan alakíthatjuk ki azt a szépségszerelmes nyelvet és gondolati tartalmat, amely nem rántható le a modernizmus-konzervativizmus vita zavaros szellemi posványába? Egyik oldal sem használhatja alibi nyelvként saját üressége vagy saját unalma védelmére.

A két világháború között Márait is elvarázsolta az adriai tengerszerelme: *Számomra a tenger, Fiume és Abbázia között, még mindig a „magyar tenger”, akkor is, ha tudom, hogy a történelem időközben odaadta az olaszoknak a Szentkorona Gyöngyét. De más a szárazföld és más a tenger. Ez az öböl mélykék vizével az én külön, szerény irredentám. Az egész világból ez az öböl az a hely, ahol a magyarnak közvetlen köze volt a tengerhez. Visszajárok ide, örülök, ha valamelyik fiumei őslakó magyarul felel kérdéseimre...*

Tehát a két háború között már örülni kellett annak, hogy valaki a Quarnero-öböl partján magyarul beszél. Hát még mi hogy örültünk, amikor Bakarban, a régi Buccariban (a római Valcerában), a Frangepán-vár alatti téren egy öreg paszulyhámozó anyóka, hallva magyar beszédünket, magyarul köszönt és elmesélte, hogy ő még akkor született itt, mikor a magyar is természetesen beszéd volt.

De milyen nyelven beszélt egymással IV. Béla és Veglia ura, a Frangepán, mikor itt bujdosott a magyar király, a fiatal, büszke nagy király, akinek jelenlétében a kormányzótanácsban nem ülhetek le a magyar urak. Utálták is ezért, és a muhi csata előestéjén azt kívánták, hogy nem ártana, ha a mongolok ennek a rátarti királynak az orrára koppintának. Na, ez sikerült, majdnem belepusztult az ország, és a király is majdnem fogságba került. Több mint valószínű, hogy ez meg is történt volna, ha a templomosok nem menekítik árkon-bokron és bújtatják el ide, az adriai szigetekre, valamint Pósa, a gyermekkori barát meg nem szerzezi a tökéletes rejtőzést, elhitetve, hogy Trau környékén bujkál a király. A magyar történetírás máig is ezt hiszi. Szegény dalmátoknak azért nem volt alkalmuk feladni, mert nem is volt ott. Ráadásul a királynő gyermeket várt, és a rovásírásos krónika szerint 1242. január 18-án Veglia szigetén szülte meg az egyik legcsodálatosabb magyar szentet, a későbbi Szent Margitot.

Ismét itt vagyunk, Veglián és a Cres, Cerso szigeti Beliben, ahol a népi mondákban tudatosult, hogy itt bujdosott a magyar királya, aki ellenállt, aki nem kötött szövetséget a mongolokkal, pedig ha megteszi, az biztos, hogy Európa is és a világ is másképp nézne ki.

A tenger itt alattam háborog, olyan most, mint egy konzervatív történész, csak azt az agyontaposott ösvényt szereti, és hözöng, ha valami mást hall. Mindegy, számunkra elképzelhetetlen egy másik Európa, és akármennyit ártott is nekünk ez a vén boszorkány, szinte többet, mint az összes országoknak együttvéve – azért nem csüng szerelmetesebb kulturális vágyakkal egy nép sem egy elképzelt, legszebb kulturális becseit éltető Európán, mint mi. Talán nem is érzik olyan mélyen most mások, mitől beteg Európa-öreganyánk. Gazdasági válságról beszélnek, legfeljebb szellem-történetiről, de arról, hogy milyen titkok lappanganak a totális identitásválság mélyén, arról keveset. A szellemileg szélhámos világnak meg csak provokációkra van felületes szellemi készítése. Krisztus-pletykákat bütyköl éretlen kamaszos indulatokkal, úgy, hogy nem meri Krisztus-hűséggel megemelni annak az edénynek a fedelét, amelyben a páli zsidó-keresztény szinkretizmus egyre hangosabban zübbög. Persze ehhez Clairvaux-i Szent Bernát templomosokat ihlető szellemi bátorsága kellene, vagy a valódi rózsakeresztesek tiszta Heliopolisz/On vallása. Vagy egy törekeny kis szent leánygyermek, Margit Nagyboldogasszony-hite. Talán az még a mi borókás lelkünket is megemelné, meg gondolataink szárnyalását Ízisztől Nagyboldogasszonyig.

A Frangepánok rejtett mohos várától, rejtett szülőhelyétől, ahol Szent Margit született, néhány kilométerre, Krk kazamatáiban ott árválkodik és évezredek át világít az Ízisz-szentély oltára, mint nyitott Tóra tekerics őrzi a Szíriusz két fázisát, örök mementóként a föld embereinek, hogy honnan jöttek a csillagokból, és hogy merre kell menniük. Európa tizenkét csillagból álló koszorúja, ahogy a Szűz tizenkét csillagára, ahogy Istar/Astarte tizenkét csillagára mutat, akár új világgépet is teremthet: a régít, amely még egyszerre tudta engesztelni az eget és a földet. A mi időnk verandáján már ott ül az újraeljövendő Krisztus.

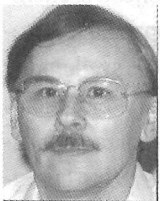
Na, engem is megfertőzött a kisMacsek, úgy látszik, macskavész van. Mielőtt végképp megbolondulnánk, meg kellene vizsgálni, milyen a macskák vére... Milyen a macskák vére hagymával kisütve...

Vagy gyertek velem inkább a tengerre, vissza, a szigetre. Gentis cunabula nostri, a mi fajunk szent bölcsője Kréta, mondja Vergilius. Igen, mieink a boldog szigetek Krétától (magyarul Kerétától) Vegliáig, Atlantisztól a Nyulak szigetéig. Innen folytatódik majd a nagy csavargás az Adrián és a hetedhét tengereken térben és T.É.R.-ben, időben és időtlenül a szellemtörténetben, abban a pillanatban, amikor már tisztán érezzük és egyben apadhatatlan vágyakozással szomjúhozzuk a múlt ízeit, de még nem váltunk múlttá. Amikor még élünk, de már a távolról jól hallhatóan mormolja a tenger vagy a Nagy Pán, vagy a tenger asszonya, maga a Tengerek Csillaga, Mária: szomjas vagy, légy tengerré...

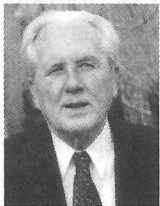
Bene Zoltán (1973, Kecskemét): író. A Szege-di Tudományegyetemen végzett művelődésszervezés-média, majd könyvtár szakon. 2006-tól az Algyői Faluház, Könyvtár és Tájház vezetője. 2002

óta publikál irodalmi folyóiratokban. Szegeden él. 2006-ban Fehér Klára-díjjal jutalmazták. Legutóbbi kötete: *Ásatás* (novellák, 2006).

Bertha Zoltán (1955, Szentes) kritikus, irodalomtörténész, a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem Modern Magyar Irodalmi Tanszékének docense. Többek között Kölcsey- (1996),

Tamási Áron- (2003) és József Attila-díjas (2003). Debrecenben él. Legutóbbi tanulmánykötetei: *Erdélyiség és modernség* (2006), *Sorsjelző* (2006).

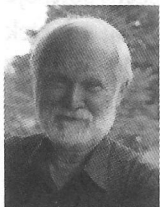
Czigány György (1931, Budapest) költő. Legutóbbi könyvei: *Hála – 101 vers; Ahol mindörökkre nyár van* – portrékötet Czigány Györgyről; „Kalitkám is madár” – *Czigány György költésze-*

te – Németh István Péter esszékötetete. Fontosabb kitüntetései: József Attila-díj, Pulitzer életmű-díj, Prima primissima díj.

D. Molnár István irodalom- és művelődéstörténész, műfordító. A Debreceni Egyetem Lengyel Nyelv és Irodalom Tanszékének alapító professzora, az MTA doktora. 1988–91 között a varsói

Magyar Kulturális Intézet igazgatója. Legutóbbi kötetei: *The Hungarians in Modern Polish Literature 1919–1989* (2003); *Lengyel tollal a magyar Októberről* (antológia, vál., bev., műfordítások, életrajzi jegyzetek) (2006).

Kovács István (1945, Budapest) költő, polonista, műfordító, történész, a Kilencek költőcsoport tagja. A *Gyermekkor tündöklete* című regényéből *Budakeszi srácok* címmel játék-

film készült az 1956-os forradalom ötvenedik évfordulójára. Az MTA Történettudományi Intézetének munkatársa. Legutóbbi kötete: *Az idő torkában* (vál. versek, 2007); *A lengyel légió lexikona, 1848–1849 (Az 1848–1849. évi magyar forradalom és szabadságharc lengyel résztvevőinek életrajzai)* (2007).

Makkai Ádám (1935, Budapest) költő, nyelvészprofesszor. 1956-tól az Amerikai Egyesült Államokban él. A Forum Linguisticum folyóirat megalapítója. 1996-ban látott napvilágot a magyar költészetből válogatott és fordított antológiája. Legutóbbi kötete: *Úristen! Engedj meghalni!* (versek, 2002).

logatott és fordított antológiája. Legutóbbi kötete: *Úristen! Engedj meghalni!* (versek, 2002).

Márkus Béla (1945, Bükkaranyos) irodalomtörténész, kritikus, a Debreceni Egyetem Modern Magyar Irodalom Tanszékén docens; József Attila-díjas. Debrecenben él. Legutóbbi kötete: *Tények és képzetek* (tanulmányok, 2005).

Mezey Katalin (1943, Budapest) költő, író, műfordító. A Kilencek alkotócsoport tagjaként indult. A Széphalom Könyvműhely igazgatója, 1992-től az Írók Szakszervezetének főtíkára.

József Attila-díjas (1993). Legutóbbi kötete: *Holdének - és más versek gyerekeknek* (2007).

Papp István Géza (1950, Kecskemét) irodalomtörténész, kritikus. 1975-ben végzett a szegedi egyetem magyar-angol szakán, 1979-ben bölcsészdoktori oklevelet szerzett. 1975 óta

ennek az egyetemnek az oktatója, 1999–2001 között a Bukaresti Állami Egyetem vendégtanára. Tanulmányait a XX. századi magyar irodalomról (Ady életműve) és az igazságügyi retorika témakörben írja. Az idén megjelenő kötete: *Ady Endre vonzásában* (2007).

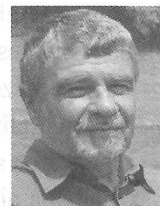

Rózsássy Barbara (1979, Budapest) költő. 2004-ben végzett művelődésszervező szakon, jelenleg a Debreceni Egyetem néprajz szakán, illetve a Pázmány Péter Katolikus Egyetem olasz szakán tanul. Verseskötetek: *A suttogással telt szoba* (1998.) *Barlangnyi álom* (1999). Gérecz Attila-díj 1998.

Szabó Tibor (1976, Gyula): író. A Szegedi Tanárképző Főiskola magyartanári és könyvtárosi szakán végzett. Eleken él, az irodalmi tevékenység mellett az

Eleki Városi Könyvtár igazgatója. Az *Irodalmi Jelen* kritikusa, a *Bárka* szerkesztője. Legutóbbi kötete: *A lányos apák puskája* (novellák, 2007).

Szénási Ferenc (1946, Újpest) irodalomtörténész, műfordító. Nyugdíjas, a Szegedi Egyetemen tanított, Budapesten él. Italianista. Könyvei: *Italo Calvino* (1994), *A huszadik századi olasz*

irodalom. Történet, szerzők, művek (2004). Magyarra fordította Ungaretti, Quasimodo, Palazzeschi és mások verseit, Calvino, Collodi, Sciascia és mások prózai műveit. A *Leonardo könyvek* kétnyelvű sorozat és egyéb kiadványok szerkesztője.

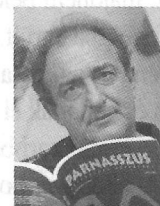

Szentmártoni János (1975, Budapest) költő, író. 1989–96 között a Stádium Fiatal Írók Körének tagja, 2000 óta a Magyar Napló szerkesztője. 2006 óta a Könyves Szövetség elnöke.

Gérecz Attila- (1995) és Édes Anyanyelvünk-díjas (2004). Az idén József Attila-díjjal tüntették ki. Legutóbbi kötete: *A másik apa* (versek, 2005).

Tornai József (1927, Dunaharaszti) költő, író, műfordító. 1977–1997 között a Kortárs munkatársa. 1992-től 1996-ig a Magyar Írószövetség elnöke. Budapesten él. József Attila- (1975) és Babérkoszorú-díjas (2001). Legutóbbi kötete: *Villámsíjtotta kor* (esszék, 2003).

Turczi István (1957, Tata) költő, író, műfordító. A Parnasszus költészeti folyóirat főszerkesztője. 2005-től a Magyar P.E.N. Club alelnöke. 2006-ban József Attila-díjjal tüntették ki. Legutóbbi kötete: *Áthalások* (versek, 2007).

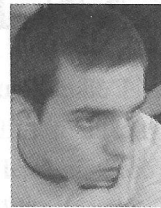
Urbán Péter (1979, Budapest) újságíró. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Doktori Iskolájának tanulója, régi magyarországi irodalommal foglalkozik, a Magyar Nemzet munkatársa. *Ki*

írta? Irodalmi névlexikon címmel jelent meg kötete.

Vasy Géza (1942, Budapest) irodalomtörténész, az ELTE Modern Magyar Irodalomtörténeti Tanszékének docenseként tanított. Az 1945 utáni magyar irodalommal foglalkozik, különös tekintettel Illyés Gyula, Kormos István, Juhász Ferenc, Nagy László, Csoóri Sándor, valamint saját nemzedékársai munkásságára. Budapesten él. József Attila- és Arany János-díjas. A Magyar Írószövetség elnöke. Legutóbbi kötete: *Tíz kortárs költő* (2007).

Veres Máté (1985, Nyíregyháza) költő, az Eötvös József Collegium és az Erasmus Kollégium hallgatója. A diákköltők sárvári országos találkozásán 2003-ban és 2004-ben arany oklevelet kapott. Versei és fordításai a Holmi, a

Kortárs, a Parnasszus, a Helikon, a Nagyvilág és a 2000 lapjain jelentek meg.

Zelnik József (1949, Gyula) etnográfus, író, a Magyar Művészeti Akadémia tagja, az Ökotáj című periodika főszerkesztője. Budapesten él. Legutóbbi kötetei: *Tesztámen, Leonardó Evangéliuma* (2003), *A zöld ember* (2003), *Tengerkönyv* (2006).

Szerkesztőbizottságunk tagja, Kő Pál kapta idén az európai képzőművészeti elismerést, az M. S. mester-díjat. A budapesti értelmiségiek által létrehozott, immár hetedik alkalommal odaítélt kitüntetést a pesti Ybl-palotában, szeptember 28-án Mihály Gábor Munkácsy-díjas szobrászművész, a díjat megtestesítő bronz kispasztika alkotója nyújtotta át. A díj M. S. mester 1506-ban festett, *Mária látogatása Erzsébetnél*

című műve alapján készült. A díjazott művész életművét Rieger Tibor M. S. mester-díjas szobrász méltatta, kiemelve: Kő Pál szobrai a szeretet és az empátia jellemzi.

A nagykarolyi Deák Endre vehette át az idén az európai zenei díjat: a Tinódi-lantot. Az ötvenöt éves lantművész ismert alakja a belső-magyarországi régizenei fesztiváloknak is, a Partiumban és Erdélyben pedig diszkriminációt elszenvedve gazdagította a magyar művelődést. Október 20-án adták át a zenei elismerést a pesti Nagy Ignác utcai unitárius templóban. A kobzot Hubay Miklós drámaíró nyújtotta át a kitüntetettnek.

A Pápai Páriz Egészségnevelési Országos Egyesület hálásan mond köszönetet mindazoknak, akik adójuk 1 %-val tevékenységét támogatták. A felajánlott összeget, 71 603 Ft-ot az egyesület egészségnevelési tevékenységre fordította.

Szerkesztőségünk 500 Ft-os áron, korlátozott számban visszavásárolja az alábbi Magyar Napló számokat:

1995. december	5 db
1996. március	2 db
1996. május–június	4 db
1996. július–augusztus	5 db
1996. november	4 db
1996. december	5 db
1997. március	3 db
1997. december	5 db
1998. január	2 db
1999. november	4 db

valamint **Oláh János Közel** című könyvéből 1 db-ot 2000Ft-os áron. Kérjük, ha a felsorolt kiadványokból példányokkal rendelkezik, keresse kiadónkat! Telefon: (1) 413-6672 E-mail: info@magyarnaplo.hu

DINNYÉS JÓZSEF ONE MAN BAND KLUB

Novemberben is minden pénteken 18 órától a Budavári Művelődési Házban (Budapest I., Bem rakpart 6.)

Dinnyés József gitáros-énekes művész klubot tart versbarátok és igazság-keresők részére

A klubestek részletei a www.dinnyes.com honlap koncert rovatában olvashatók.

Belépő: 750 Ft, melyből 500 Ft a helyszínen a Magyar Napló könyveire levásárolható.

November 2.

Dinnyés József saját szövegű dalaiból ad elő, amelyeket az elmúlt negyven évben írt. „Az állampolgári szerep nehéz, és buktatóit nem ismerjük. »Részt venni vagy jelen lenni« a kérdés. Erre keresem a választ saját szövegű dalaiban.”

November 9.

Költőkösztöntő – novemberben született költők köszöntése megzenésített versekkel: Szélpál Árpád, Illyés Gyula, Buda Ferenc,

Döbrentei Kornél, Vargha Gyula, Sajó Sándor, Áprily Lajos, Török Elemér, Csokonai Vitéz Mihály, Makai Emil, Lévay József, Király László, Ady Endre, Oláh János, Babits Mihály, Pilinszky János, Gál Sándor, Kiss József. „Mióta verseket énekelek, a költőket munkatársaimnak is tekintem. A versben rejtőző zenét ők fogalmazták meg, én csak kikerestem a dallamot.”

November 16.

Hol vannak a többiek? Akiket a határ hagyott el. „A környező országokban és a diaszpórában alkotó költők énekeltek versei. A világháborúk és az ország területi veszteségei az íróársadalmat új kihívások elé állították. A haza fogalma megváltozott, az anyanyelv szerepe felértékelődött. Nemzeti ideológiák megváltoztatták Európa arculatát. A szocializmus irodalomszemlélete az elcsatolt területek magyar irodalmát az utódállamok irodalmának tulajdonítja, a diaszpóra alkotásait kirekesztette.”

November 23.

Vendég: Kovács István költő, író, műfordító és a Magyar Napló szerkesztője. „Az est a kortárs irodalomé. A Széphalom Könyvműhely és a Magyar Napló kedvezményes könyvkiindatá- val várjuk látogatóinkat.”

November 30.

Vendég: a Hangraforgó együttes... is! (www.hangraforgo.hu) „Ady Endre, Gál Sándor, Oláh András és a Hetek költőinek énekeltek versei! Az Úti áldás című lemezem dalaiból is bemutatunk néhány szerzeményt!”

KÖZÉP-EURÓPAI KEZDEMÉNYEZÉS

CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE

A Közép-Európai Kezdeményezés (KEK) térségünk legnagyobb kiterjedésű, 2,4 millió négyzetkilométeres, mintegy 18 országot és megközelítőleg 260 millió lakost magában foglaló együttműködési kerete. Az 1989 novemberében – csupán két nappal a berlini fal leomlása után – Ausztria, Jugoszlávia, Magyarország és Olaszország által Quadrangone néven elindított négyoldalú együttműködés számos hullámban bővült, melyben az utolsó állomást a Szerbiától függetlenné vált Montenegró 2006 nyarán történt felvétele jelentette. Jelenlegi tagjai: Albánia, Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Cseh Köztársaság, Fehéroroszország, Horvátország, Lengyelország, Macedónia, Magyarország, Moldovai Köztársaság, Montenegró, Olaszország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia és Ukrajna.

A KEK eredetileg vállalt célkitűzése, hogy megszüntetve az Európát megosztó választóvonalakat, közelebb hozza egymáshoz a közép-európai térség országait. Az Európai Unió 2004-es és 2007-es bővítését követően – melynek eredményeképpen immár kilenc KEK-tagállam tagja az Európai Uniónak is – a KEK prioritásaiban hangsúlyeltolódás következett be: a kiemelt célkitűzés az európai és az euro-atlanti integráció útjára lépett országok támogatása lett. Ennek érdekében részint politikai fórumot biztosít a multilaterális párbeszéd számára, részint pedig – és egyre hangsúlyosabban – programtámogatások révén járul hozzá a határon átnyúló és transzregionális kapcsolatok, az infrastruktúra, az egyetemközi kapcsolatok, stb. fejlesztéséhez a térségben. A 2007–2009-es Cselekvési Terv a szervezet jelenlegi szándékait vázolja fel.

A KEK más európai szervezetekkel és intézményekkel is együttműködik, mint például a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel, az Európa Tanáccsal, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal, a Világbankkal, az Európai Gazdasági Bizottsággal, valamint regionális szereplőkkel: az Adriai-Ióniai Kezdeményezéssel, a Fekete-tengeri Gazdasági Együttműködéssel, a Duna Együttműködési Folyamattal, a Stabilitás Egyezményvel, a Délkelet-európai Együttműködési Kezdeményezéssel

és a Délkelet-európai Együttműködési Folyamattal. Mindezekon felül állandó kapcsolatot épített ki az Európai Unióval is.

A KEK elnöklését rotációs alapon évente más-más ország látja el: 2007-ben Bulgária tölti be ezt a tiszteletet. Az elnökség a feladatok ellátásában a szervezet Triesztben működő Végrehajtó Titkárságára (Executive Secretariat) támaszkodik, melynek élén a főigazgató áll. Magyarország legutóbb 2000-ben látta el az elnöki feladatokat.

* * *

A szervezet eredete az 1989. november 11-i Budapesti Egyezményre nyúlik vissza, amelyet Ausztria, Jugoszlávia, Magyarország és Olaszország írt alá, programot fogadva el a kölcsönös politikai, gazdasági, tudományos és kulturális együttműködésre, az ún. Négyes Együttműködésre. Ezek után a taglétszám folyamatosan bővült. 2006 júniusában Montenegró lett a KEK tizennyolcadik tagállama.

A 2001 júniusában Milánóban tartott külügyminiszteri értekezlet döntött a KEK Együttműködési Alap létesítéséről, amelyet a tagállamok éves hozzájárulása alapoz meg. Célja, hogy elősegítse a KEK-programok és projektek megvalósítását.

* * *

A szervezet összességében a mezőgazdaság, a kultúra, a nevelés, az energia, a környezetvédelem, az információ és a média világa, a kisebbségek, a tudomány és technológia, a turizmus és az ifjúsági ügyek területén tevékenykedik és számtalan egyéb szinten kínál kapcsolatépítési lehetőségeket a tagállamok intézményei számára (KEK Egyetemi Hálózat – UniNet, Tudományos és Technológiai Hálózat – S&TN, KEK Újságírói Fórum, stb.). Nemzetközi Nyári Iskolát szerveznek minden évben Cerviában (Olaszország), Irodalmi Kerekasztalt Vilenicában (Szlovénia), a Kortárs Művészeti Múzeumok Kurátorainak Fórumát Velencében.

* * *

A KEK legfontosabb támogatási forrása az EBRD-nél vezetett, 1991-ben Olaszország által létrehozott és azóta is kizárólag olasz befizetésekből fenntartott Letéti Alap (Trust Fund). A Letéti Alap jövője azonban kérdésessé vált, miután Olaszország bejelentette: 2006 után az alap fenntartását csak más KEK-EU tagállammal közösen vállalja.

A tagállamok éves hozzájárulásából fenntartott, körülbelül évi 650.000 euróból gazdálkodó Együttműködési Alap olyan pályázatokat támogat, melyek két vagy több tagállam együttműködésében, legfeljebb 50%-os KEK-társfinanszírozással valósulnak meg. A beérkező projektek véleményezését a munkacsoportok végzik, a támogatási összeget pedig a nemzeti koordinátori testület hagyja jóvá.

Az EU bővítéséhez igazodva létrehozták a KEK Támogatási Csoportját (Funding Unit), melynek feladata, hogy a KEK-projektek megvalósításhoz Európai Uniósi támogatási forrásokat találjon, különös tekintettel az EU-tagállamok és közvetlen szomszédai határokon átnyúló együttműködésére.

További információ a

www.ceinet.org

honlapon található

CEI - Executive Secretariat

KEK - Végrehajtó Titkárság

34121 Trieste

Via Genova, 9

Olaszország / Italy

Tel.: +39 040 7786777

Fax: +39 040 360640

e-mail: cei-es@cei-es.org

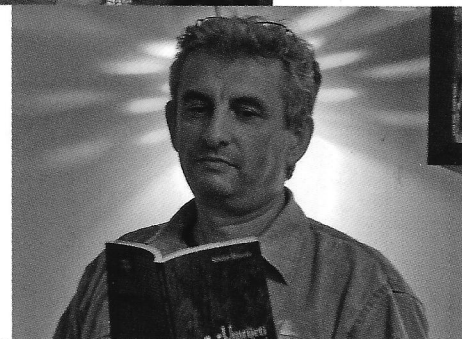
MAGYAR NAPLÓ EST A TÉMA KÁVÉZÓBAN

2007. október 10-én a Téma Kávézóban tartottuk a Közép-Európai Kezdeményezés (CEI) által támogatott együttműködési programunk tájékoztatóját. Az esten részt vett Erős Kinga román, Majoros Sándor horvát és Szénási Ferenc olasz fordító, valamint a Magyar Napló részéről Oláh János főszerkesztő, Bíró Gergely és Szentmártoni János szerkesztők.

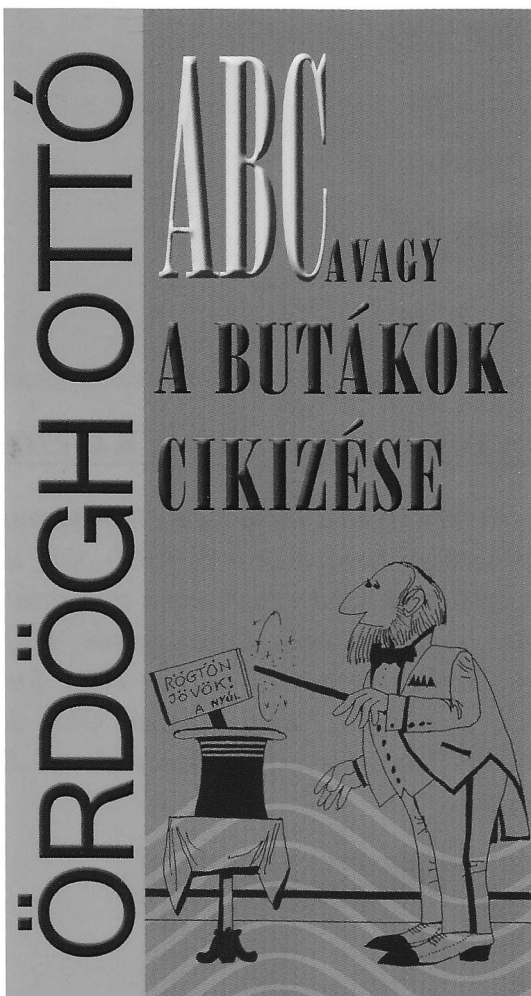

*Oláh János
főszerkesztő
és Erős Kinga
szerkesztő
a Téma
Kávézóban*

*Majoros Sándor
József Attila-
díjas író
Meghalni
Vukovárnál
című
regényének
horvát
kiadásáról és
fogadtatásáról
beszél*

Ördögh Ottó ABC, avagy a butákok cikizése

Szatíra KNL grafikaturáival
108 x 210 mm • 112 oldal • Cérnafűzött, keménytáblás,
védőborítós
ISBN: 978 963 9614 39 0
1900 Ft

100% humor
Összetevők: irónia, paródia, szamárfia, valamint az élet sava-borsa. Komolytalanságot fokozó anyagok, szófacsarin és sok-sok rutin. Színezék: fekete és sokszínű humor. Vitaminok: ABCdef... és béna karotin. További adalékanyag: ördöghottó E62(ben született), E35(nek néz ki), E7(könyve jelent meg), E175(cm). Nyomokban tartalmazhat magvas gondolatokat is.
Száraz helyen tartandó, lehetőleg kéznél.
Fogyasztás közben felráz.
Minőségét megőrzi: amíg világ a világ... és azon túl.
Egy darab könyv a felnőtt szervezet számára ajánlott humorbevétel 100%-át fedezi. Az előírt adagot ne lépje túl. Ha szíven viseli barátai és családtagjai szellemi egészségét, vásároljon nekik is.
Szellemiséggel is foglalkozó agyüzemben készült.
Az ÖrThegh Company engedélyével forgalmazza a Timp Kiadó.

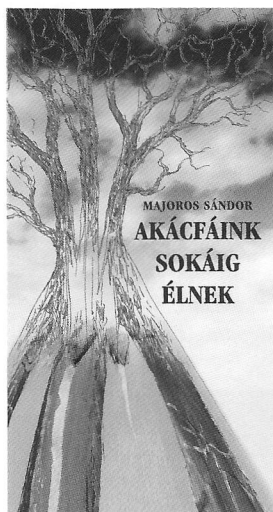
A SZÍNVONAL GARANTÁLT

MAJOROS SÁNDOR

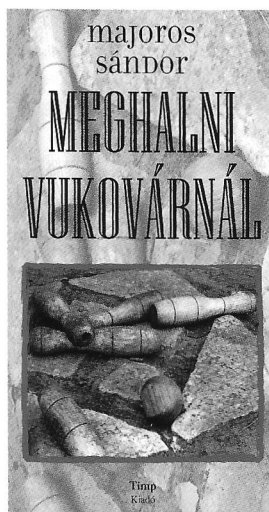
Majoros Sándor
Emberrel esik meg

Elbeszélések
ISBN: 963 9614 29 7
2850 Ft

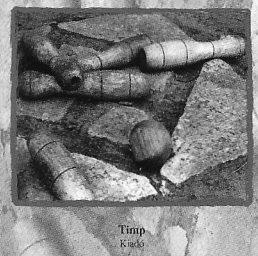

MAJOROS SÁNDOR
**AKÁCFÁINK
SOKÁIG
ÉLNEK**

Elbeszélések
ISBN: 963 86478 5 X
1700 Ft

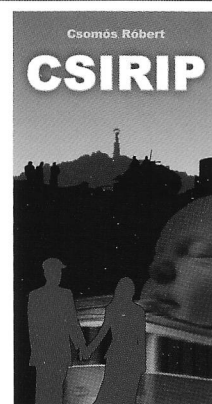

majoros
sándor
**MEGHALNI
VUKOVÁRNÁL**

Regény
ISBN: 963 210 056 5
1500 Ft

CSOMÓS RÓBERT

Regény • **2500 Ft**
ISBN: 963 9614 26 2

Regény • **2800 Ft**
ISBN: 963 9614 15 7

Timp®
K I A D Ó

A kiadóban vagy a kiadó honlapjáról történő vásárlás esetén
20 % kedvezmény. LaVik 92™ Kft. Timp® Kiadó • 1139
Budapest, Frangepán u. 12-14. • www.timpkiado.hu • e-mail:
konyv@timpkiado.hu • Tel.: 412-5251 Fax: 412-5248

Kútvolgyi Mihály–Vér János–Vér Jánosné: Aranyszarvas földjén

Tápió menti tájak, emberek, ételek

Album

225 x 282 mm • 132 oldal • Cérfűzött, keménytáblás,
védőborítás

ISBN: 978 963 9614 36 9

3990 Ft

A Tápió vidéke titkokat őriz. Tápiószentmárton határában a szakemberek által vezetett ásásokban találtak egy – nagy valószínűséggel – fejedelmi sírt, benne egy fekvő aranyszarvast ábrázoló dísz tárgyat, ez a Kárpát-medencei szkíta korszak legértékesebb lelete. Vajon tényleg itt állhatott a legendás fapalota? Nemcsak emiatt lehetnek büszkéek erre a vidékre az itt lakók, de arra is, hogy Tápióbicskén vívták az 1848–49-es szabadságharc egyik legnagyobb csatáját. Kókán még azt a korszót is megőrizték, amelyből friss forrásvízzel kínálták a lányok a forradalmi hadsereg vezérkarát, élén Kossuth Lajossal.

A helybeliek a régi ízeikre is vigyáznak. A tápiószeleiek büszkéek a kellemesen csípős bablevesükre, Nagykáta környékén főzték a legjobb kötöttgaluska-levest, sütötték a pecc-pitét. Újszilváson készítik a csípős vadszalámit, és itt ihatjuk talán az ország legjobb ágyas pálinkáját.

Ezenkívül számos egyéb érdekességről is olvashatunk ebben a könyvben, a tájakról, az emberekről, az ízekről és a megőrzött hagyományaikról.

Balázs-Arth Valéria:

Délvidéki magyar képzőművészeti lexikon

Művészettörténet

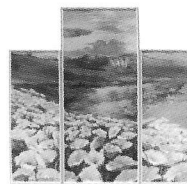
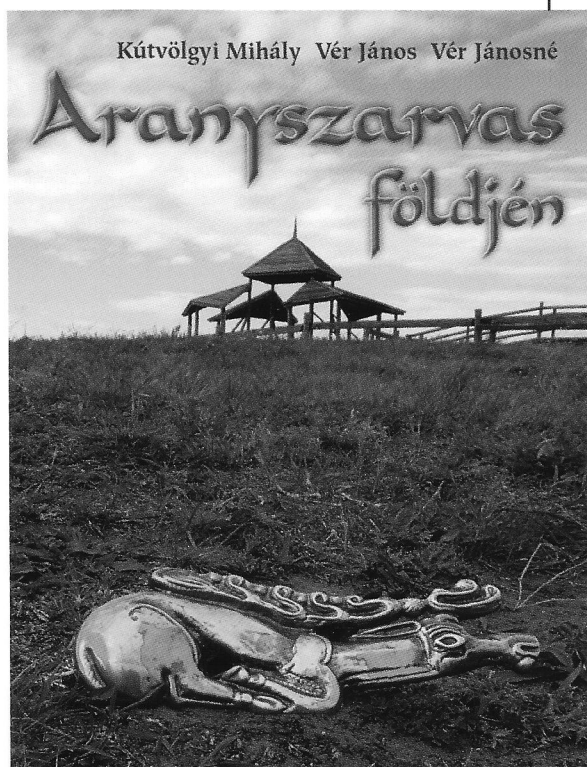
170 x 240 mm • 672 oldal • Cérfűzött, keménytáblás,
védőborítás

ISBN: 963 9614 25 4

11 990 Ft

A lexikon a XX. századi délvidéki magyar képzőművészetet összegzi. Délvidéki, azaz a történelmi Magyarország I. világháború után leválasztott déli részein, majd a volt Jugoszlávia, később Szerbia, főképp a Vajdaság, Horvátország és Szlovénia területén született, élt vagy ma is ott él, illetve onnan elszármazó és pályájukat külföldön folytató magyar képzőművészek (festőművészek, grafikusok, szobrászok, keramikusok, iparművészek, grafikai formatervezők, díszlet- és jelmeztervezők, divattervezők, fotográfusok stb.) életét és pályáját, valamint a délvidéki magyar képzőművészettel foglalkozó művészettörténeteseket, művészeti írókat, képzőművészeti filmek rendezőit mutatja be 402 szócikkben és több mint 600 képből.

A kötetet Tolnai Ottó esszéje vezeti be.

BALÁZS-ARTH VALÉRIA

DÉLVIDÉKI MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI LEXIKON

A lexikon a XX. századi délvidéki magyar képzőművészetet összegzi. Délvidéki, azaz a történelmi Magyarország I. világháború után leválasztott déli részein, majd a volt Jugoszlávia, később Szerbia, főképp a Vajdaság, Horvátország és Szlovénia területén született, élt vagy ma is ott él, illetve onnan elszármazó és pályájukat külföldön folytató magyar képzőművészek (festőművészek, grafikusok, szobrászok, keramikusok, iparművészek, grafikai formatervezők, díszlet- és jelmeztervezők, divattervezők, fotográfusok stb.) életét és pályáját, valamint a délvidéki magyar képzőművészettel foglalkozó művészettörténeteseket, művészeti írókat, képzőművészeti filmek rendezőit mutatja be 402 szócikkben és több mint 600 képből.

KONZERVATÍV POLGÁRI NAPILAP • ÁRA: 138 FORINT WWW.MAGYARHIRLAP.HU

MAGYAR HÍRLAP

A
konzervatív
polgári
napilap

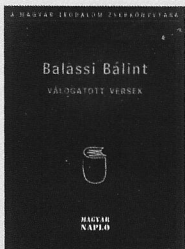
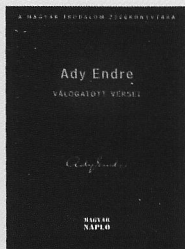
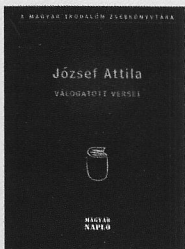
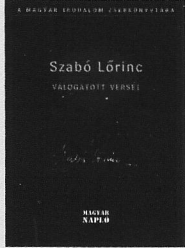
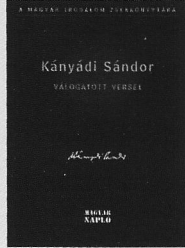
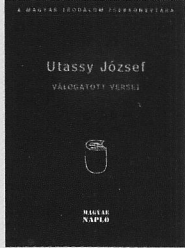
■ Nagyobb méretben

■ Bővebb tartalommal

A MAGYAR NAPLÓ TÉLI KÖNYVKÍNÁLATA

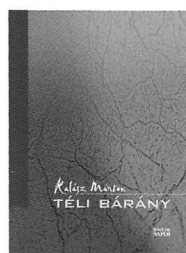
Balassi Bálint VÁLOGATOTT VERSEI	Ady Endre VÁLOGATOTT VERSEI	József Attila VÁLOGATOTT VERSEI
Szabó Lőrinc VÁLOGATOTT VERSEI	Kányádi Sándor VÁLOGATOTT VERSEI	Utassy József VÁLOGATOTT VERSEI

A MAGYAR IRODALOM ZSEBKÖNYVTÁRA
A/6-os, kartonált, egységes ár: 945 Ft

Balassi Bálint Válogatott versei (szerk. Kovács István)
Ady Endre Válogatott versei (szerk. Alföldy Jenő)
József Attila Válogatott versei (szerk. Tverdota György)
Szabó Lőrinc Válogatott versei (szerk. Kabdebó Lóránt)
Kányádi Sándor Válogatott versei (szerk. Bertha Zoltán)
Utassy József Válogatott versei (szerk. Nagy Gábor)

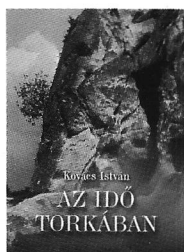
A Magyar Irodalom Zsebkönyvtára című közkezdvelt sorozatunk célja, hogy a diákságnak és az olvasóközönségnek hatékony segítséget nyújtson egy-egy magyar régi és kortárs klasszikus életművének megismeréséhez. A kötetek a fontos és jellemző művek mellett egy-egy rövid esszében mutatják be az alkotók életét és munkásságát.

Sorozatunkat folyamatosan bővítjük: immár Szabó Lőrinc Válogatott verseit is kezébe veheti az olvasó, és hamarosan megjelennek Arany János és Berzsenyi Dániel válogatott verseit, valamint Cs. Szabó László válogatott esszéit tartalmazó kötetünk is.

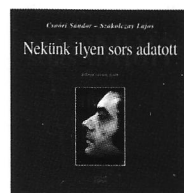
Kalász Márton
Téli bárány
(regény, 2. kiadás).
A/5, keménytáblás
272 oldal
1995 Ft

Az önéletrajzi regény egyszerre lírai emelkedettséggel és dokumentatív pontossággal kíséri végig a magyarországi németiség sorsát, megrendítően, lélektanilag is hitelesen szól szülőföldjének tragikus fél évszázadáról.

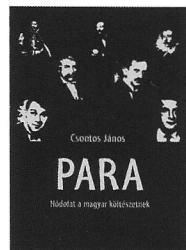
Kovács István
Az idő torkában
(válogatott versek,
szerk.: Ekler Andrea)
A/5, keménytáblás
248 oldal
2415 Ft

A kötet Kovács István József Attila-díjas költő – akinek A gyermekkor tündöklése című önéletrajzi regényéből Erdőss Pál készített mozifilmet az 56-os forradalom évfordulójára – harmincöt évnvi lírai terméséből nyújt keresztmetszetet.

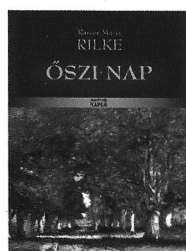
Csaoiri Sándor – Szakolczay Lajos
Nekünk ilyen sors adatott
20x20 cm, keménytáblás
96 oldal
1995 Ft

A kiváló kritikus és irodalomtörténész Szakolczay Lajos képekkel, versekkel illusztrált mélyinterjúban mutatja be a nagy hatású költő életét és munkásságát, miközben valamennyi fontos életútállomásra igyekszik kitérni.

Csontos János
Para. Hódolat a magyar költészetnek
(versek)
Fr/5, keménytáblás
80 oldal
1490 Ft

A kiváló költő és publicista ezúttal kedvenc költőinek egy-egy enigmatikus versére írt parafrázisait gyűjtötte csokorba, mintegy főhajtásként a nagy elődök és általa nagyra becsült kortársai előtt.

Rainer Maria Rilke
Őszi nap
(válogatott versek,
ford.: Réfi János)
Fr/5, keménytáblás
92 oldal
1490 Ft

A legjobb válogatás Rilke (1875-1926) lírai életművéből Réfi János tolmácsolta. „Csak dicsérni tudom Réfi barátomat, amiért a legjobb és legszebb Rilke verseket válogatta gyűjteményébe.”

(Faludy György)

Somogyi Győző

A nagy térkép

A Kárpát-medence madártávlatból (térképalbum)
30 oldal műnyomó-papíron, A/2-es, kézi félbőr-kötésben
Karácsonyi kedvezményes ára: 14.990 Ft
Falra felvihető duplaív-kollekció: 9.990 Ft

A neves képzőművész a '70-es években bejárta szinte az egész Kárpát-medencét és útjai során készítette vázlatait a fontosabb épületekről, várakról, templomokról. Így állt össze a nagy mű, mely amelyen a magyar kultúra és történelem nevezetes színterei láthatók a Drávától Moldva csángók lakta vidékéig. A könyvészetileg is magas szintű, kézzel kötött kiadvány nemcsak grafikai különlegesség és történelmi, művelődéstörténeti segédeszköz, hanem a régi térképészeti technikák és hagyományok művészi megelevenítése is.

Könyveink kedvezményes áron megvásárolhatók szerkesztőségünkben (Budapest IX., Ferenc krt. 14. I/5., Írott Szó Alapítvány), valamint megrendelhetők könyváruházunkban a www.magarnaplo.hu weboldalon.

AJÁNLJA A MAGYAR NAPLÓT BARÁTAINAK, ISMERŐSEINEK IS!
FOLYÓIRATUNK VALAMENNYI RELAY ÉS INMEDIO HÍRLAPÜZLETBEN KAPHATÓ!

**VEGYEN RÉSZT KIADÓNK
KARÁCSONYI RENDEZVÉNYÉN!**

*Magyar Napló Est a Megyeházán
2007. december 6-án, csütörtökön 18 órakor
a Pest Megyei Közgyűlés Dísztermében*

*Verset mond: Gy. Szabó András
Mesét mond és énekel: Berecz András
Kodály-dalokat énekel: Máry-Szabó Eszter*

Vendégeink:

*a „Pier Paolo Vergerio” Olasz-Magyar
Kulturális Egyesület képviselői Olaszországból,
a Tribuna szerkesztőségének tagjai Kolozsvárról,
valamint a Horvátországi Magyarok
Társaságának képviselői Eszékről*

*Vendégeinket könyvbemutató, tombola, értékes
nyeremények és kedvezményes könyvvásár várja*

Helyszín:

Budapest V. kerület, Városház utca 7., Díszterem

*Belépőjegyek korlátozott számban igényelhetők
a Magyar Napló szerkesztőségétől telefonon:*

*(1)413-6672, vagy e-mailben:
info@magyarnaplo.hu*

Pest Megye
Onkormányzata

9 770865 291004

0 7 0 1 1

Támogatóink:

Oktatási és Kulturális Minisztérium

nka

Nemzeti Kulturális Alap

Pest Megye
Onkormányzata

Újpest
Onkormányzata

CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE